

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	127-24/275263
Otsuse kuupäev	25.07.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Tiit Kutser vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Nutipoide võrgustiku arendamise projekti „Merehunt” eksperdi teenuse ostmine (Riigikantselei)“ (viitenumber 275263) Workboats Consulting OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja Tiit Kutser Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Kati Eller Kolmas isik, Workboats Consulting OÜ, esindaja juhatuse liige Edgar Peganov
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p-i 5 ja § 198 lg 1 alusel

- 1. Rahuldada Tiit Kutser vaidlustus ja tunnistada kehtetuks Riigi Tugiteenuste Keskuse 21.06.2024 otsus tunnistada riigihankes „Nutipoide võrgustiku arendamise projekti „Merehunt” eksperdi teenuse ostmine (Riigikantselei)“ (viitenumber 275263) edukaks Workboats Consulting OÜ pakkumus.**
- 2. Mõista Riigi Tugiteenuste Keskuselt Tiit Kutser kasuks välja tasutud riigilõiv 640 eurot.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

- 18.04.2024 avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbi viidava riigihanke „Nutipoide võrgustiku arendamise projekti „Merehunt” eksperdi teenuse ostmine (Riigikantselei)“ (viitenumber 275263) hanketeate.

¹ Riigihangete seadus

2. 28.06.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Tiit Kutser (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija 21.06.2024 otsusele tunnistada edukaks Workboats Consulting OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 05.07.2024 kirjaga nr 12.2-10/127 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 10.07.2024 ja neile vastamiseks 15.07.2024.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja, teiseks tähtpäevaks Hankija. Kolmas isik esitas teiseks tähtpäevaks kahe projekti tellija (Saare Wind Energy OÜ, Utilitas Wind OÜ) kinnitused.

11.07.2024 edastas vaidlustuskomisjon Kolmanda isiku pakkumuses toodud ja hindamisel aluseks võetud projektide tellijatele päringud. Tähtaegselt vastas Saare Wind Energy OÜ.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Tiit Kutser**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Vastavalt hindamiskomisjoni protokollile jagunesid pakkumustele antud punktid järgmiselt:

- Tiit Kutser pakkumus:

- 1) osutava ekspertteenuse ühe töötunni maksumus 28,30 p
- 2) eksperdi töökogemuse vastavus projekti eesmärkidega 50 p
- 3) eksperdi töökorralduse kirjeldus 20 p

punktisumma kokku 98,3 p

- Kolmanda isiku Workboats Consulting OÜ pakkumus:

- 1) osutava ekspertteenuse ühe töötunni maksumus 30 p
- 2) eksperdi töökogemuse vastavus projekti eesmärkidega 50 p
- 3) eksperdi töökorralduse kirjeldus 20 p

Punktisumma kokku 100 p

Maksimumhinnete kasutamine mõlema eksperdi puhul kahes kategoorias kolmest viitab sellele, et hindamiskomisjon on püüdnud vältida pakkumuste sisulist hindamist ning on taandanud otsuse tegemise töötunni hinnale, mis peaks tegelikult mõjutama pakkumuste punktisummat ainult 30% ulatuses.

4.2. Hindamismetoodika p-i 8 selgituses on öeldud, et töökogemuse osa võib hinnata 50 punktiga kui ekspert „...on osalenud juhi või sisueksperdina neljas või rohkemas rahvusvahelises merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud projektis“.

Hindamiskomisjoni protokollis on öeldud, et Workboats Consulting OÜ on osalenud neljas projektis:

- 1) Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt;
- 2) Põhjauuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi;
- 3) Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi;
- 4) Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare Wind Energy.

Avalikest andmetest (internetis) on näha, et Saare-Liivi meretuulepargi ning Saare Wind Energy tuulepargi linnustiku uuringute puhul, ehk neljast projektist kahel, on tegemist tavaliste keskkonnamõtjude hindamisega (KMH), mitte rahvusvaheliste projektidega, nagu nõuab hindamismetoodika p 8. Samas on näha, et linnustiku uuringud (millel puudub igasugune seos projekti „Merehunt“ temaatikaga) viidi läbi koostöös Eesti Ornitoloogiaühinguga. On üsna tõenäoline, et linnustikku uurisid ornitoloogid ning Workboats Consulting OÜ pakkus neile logistikat (ujuvvahendeid). Ehk siis tegemist ei ole rahvusvahelise merekeskkonna seire projektidega (vaid Eestisisese keskkonnamõtjude hindamisega) ning küsitav on ka Workboats Consulting OÜ osalus nendes keskkonnamõtjude hindamistes sisueksperdina, sest vastavalt avalikule infole (wbcons.ee) puuduvad neil vastavad eksperdid ja üldse kompetents neis valdkondades.

Põhjauuringud Saare-Liivi meretuulepargi alal projekt on samuti üks osa Utilitasele tehtud keskkonnamõtjude hindamisest ehk tegemist ei ole „*rahvusvahelise merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud*“ projektiga, mida nõuab hindamismetoodika p 8.

Kalalaevade videoseire pilootprojekt on teostatud Keskkonnaameti rahastusel videovalvekasutamise eelistest. Tegemist ei ole rahvusvahelise projektiga, vaid Eestisisese lepinguga, mille raames paigutati kolmele kalalaevale videokaamerad. Kuna tegemist ei ole hindamismetoodika p-is 8 nõutud rahvusvahelise projektiga, siis ei saa ka seda lepingut lugeda nende projektide hulka, mis lähevad arvesse eksperdi hindamisel.

Avalike andmete põhjal võib väita, et kolm rahvusvahelise projektina kirjeldatud tööd olid tegelikult Eestis planeeritavate meretuuleparkide keskkonnamõtjude hindamise osad (siseriiklikud lepingud) ning neljas oli Keskkonnaameti rahastatud pilootprojekt (samuti siseriiklik leping). Ehk siis tegelikult ei ole Workboats Consulting OÜ-l ühtegi hindamismetoodika p 8 nõutud rahvusvahelist projekti ning seega ei tohiks hindamiskomisjon neile anda isegi 10 väärtuspunkti (selleks on vaja vähemalt kahte rahvusvahelist projekti) rääkimata praegu hindamiskomisjoni poolt antud maksimaalsest 50 väärtuspunktis.

Kolm keskkonnamõtjude hindamist ei kvalifitseeru kuidagi rahvusvahelisteks projektideks, sest tellija on Eestist, töö teostati Eesti rannikuvetes ning teostajaks Eesti mittetulundusühingud ja ettevõtjad (konkreetselt Eesti Ornitoloogiaühing ja Workboats Consulting OÜ). Isegi kui mõnel kaasatud eksperdil ei pruukinud olla Eesti kodakondsus või kui mõne parameetri mõõtmiseks renditi aparatuur väljastpoolt Eestit ei tee see neid projekte kuidagi rahvusvahelisteks.

4.3. Projekti „Merehunt“ ning „Tehnilise kirjelduse“ aluseks olev Majandus ja kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) poolt tellitud eeluuring (lisatud) sisaldab riiklikele vajadustele vastava nuti- ja virtuaalpoide võrgustiku arendamiseks vajalikku teekaarti. See teekart koosneb järgmistest sammudest:

- 1) nutipoid superplatvormi prototüübi väljaarendamine ja testimine;
- 2) nutipoid miniplatvormide prototüüpide väljaarendamine ja testimine;
- 3) andmehaldusplatvormi prototüübi väljaarendamine ja valideerimine;
- 4) virtuaalpoi lahenduse ehk mere digitaalse kaksiku (operatiivne prognoosimudel, järelanalüüsi andmed, nutipoi mõõtmised, kaugseire vaatlused) välja arendamine ja testimine.

Digitaalse kaksiku abil on võimalik prognoosida erinevaid parameetreid (näiteks lainetuse

kõrgus või potentsiaalselt toksiliste tsüanobakterite levik) lähipäevadel ja ka pikemaks ajaks ette. Järelanalüüsi andmed (*hindcast*) võimaldavad ajas tagurpidi modelleerimist (näiteks õlireostuse allika kindlakstegemist reostuse ulatuse põhjal). Kaugseire ja mudelid (virtuaalpoide) võimaldavad laiendada nutipoid võrgustiku andmeid kogu Eesti territoriaalvetele (ja kogu Läänemerele). Kõik need võimalused peavad olema loodud, et loodav nuti- ja virtuaalpoide võrgustik saaks lahendada Eesti riigi ja teiste merenduses osalejate vajadusi keskkonna säästmisel ja mere optimaalsel ja ohutul majandamisel. Ehk siis nutipoid ise ja nende katsetamine on ainult üks osa nutipoid võrgustiku projekti „Merehunt“ tegevustest. Suur osa projektist „Merehunt“ on tegelikult seotud mere digitaalse kaksiku loomise ja kaugseirega.

Riigihanke eesmärgiks (vt „Tehniline kirjeldus“) on Riigikantseleile eksperdi leidmine, kelle kvalifikatsioon ja töökogemus vastaks nuti- ja virtuaalpoide võrgustiku arendamiseks vajaliku teekaardi elluviimiseks projekti „Merehunt“ poolt. Palgatud ekspert peab võimaldama Riigikantseleil aru saada ja kontrollida projekti „Merehunt“ sisulist tegevust, aga teiselt poolt nõustama ka projekti „Merehunt“ täitjaid kuidas saavutada Eesti riigile maksimaalseid tulemusi võimalikult optimaalsel moel.

TalTech'i Meresüsteemide Instituut ja Flydog Marine („Merehunt“ partnerid) on aastaid projekteerinud, ehitanud ja opereerinud mitmeid poisüsteeme. Ehk neil on täielik ülevaade, millised on võimalikud side ja toitelahendused, kuidas nutipoisid ehitada, kuidas need merel vastu peavad, jne. Selles osas ei ole Eestis eriti rohkem eksperte, kes võiks vastavat nõu anda. Workboats Consulting OÜ ei saa siin kindlasti eksperdina abiks olla, sest neil puudub vajalik ekspertiis. Projekti „Merehunt“ seisukohalt on eriti tähtis (kuna mõõteriistad ja nende hooldamine on kallis) saada nõu superplatvormidele paigutatavate füüsikaliste ja biogeokeemiliste sensorite omaduste ja tehniliste parameetrite osas, et teha võimalikult parimaid valikuid digikaksikute, virtuaalpoide ja kaugseire tarbeks. Sensorite valikust sõltub toite vajadus, hoolduse sagedus (väga kallis) ning digikaksiku ja kaugseire meetodite kvaliteet. Selles osas puudub Workboats Consulting OÜ-l kompetents.

Hindamismetoodika p 8 nõuab, et referentsprojektidest vähemalt kaks on otseselt projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad. Workboats Consulting OÜ-l sellised projektid puuduvad.

4.4. Vaidlustaja esitas täiendavad seisukohad.

4.4.1. Kehtestatud hindamismetoodika alusel ei saa Workboats Consulting OÜ-le anda „Eksperti töökogemuse vastavus projekti eesmärkidega“ anda maksimumhindeid, sest sisuline projekti „Merehunt“ temaatikaga seotud töökogemus neil puudub ning puudub ka formaalselt minimaalne hulk projekte, mis on vajalik maksimumhinde (50 punkti) saamiseks eksperdi töökogemuse osas (Hindamismetoodika p 8).

Kolm Workboats Consulting OÜ poolt välja toodud projekti on Eestisesed keskkonnamõjude hindamised mitte hankes nõutud „rahvusvahelised projektid“.

Saare-Liivi tuulepargi keskkonnamõju hindamise kohta on tellija (Utilitas) oma kodulehel <https://saareliivituulepark.ee/keskkonnamojud/> näidanud, et üks üheteistkümnest alateemast, mida teostati oli „Mõju linnustikule“. Selle alateema töö teostajaks on märgitud Eesti Ornitoloogiaühing ja Workboats Consulting OÜ. Ehk siis tegemist ei ole mingilgi moel

„rahvusvahelise projektiga“ – tellija, töö piirkond ja mõlemat lepingulised töö teostajad on kõik Eestist.

Sama olukord on Saare Wind Energy keskkonnamõjude hindamise linnustiku alateemaga. Firma kodulehel <https://swe.ee/uudised-ja-materjalid/> on näha, et teostajad olid Workboats Consulting OÜ ja Eesti Ornitoloogiaühing. Jällegi, Eestis registreeritud tellija, Eestis tehtu töö, teostatud Eestis registreeritud täitjate poolt. Ei midagi rahvusvahelist. Kusjuures samal koduleheküljel avaneva lõpparuande <https://swe.ee/wp-content/uploads/2023/08/Lisa-3.8-SWE-aruanne-v2.pdf> ainsaks teostajaks on märgitud Eesti Ornitoloogiaühing. Aruande sissejuhatuses (lisa 1) on kirjas, et: „Mõju hinnang põhineb aastatel 2021-2022 läbi viidud lennu- ja laevaloenduste tulemustel. Lennuloendused viis läbi Eesti Maaülikooli ornitoloog L.L. koostöös Eesti Ornitoloogiaühingu liikmetega. Laevaloendused viis läbi ja nende andmed analüüsis BioConsult SH koostöös Eesti Ornitoloogiaühinguga. Lõpphinnangu planeeritava tuulepargi võimalike mõjude kohta koostas Eesti Ornitoloogiaühing.“ Ehk siis Workboats Consulting OÜ osalusest ei ole sõnagi. Kui Workboats Consulting OÜ osalust ei peetud vajalikuks aruandes isegi mainida, siis järelikult seda sisuliselt ka ei olnud. See, et lindude vaatlemiseks renditi Taani registris olevaid laevu ja BioConsult SH radarit ei oma projekti sisu osas mingit tähtsust ega tee projekti rahvusvaheliseks. Aruandes kirjeldatud meetoodika ütleb, et linde vaadeldi visuaalselt ja radariga ning lindistati lindude hääli. Ühelgi neist meetoditest ei ole loomulikult mingitki seost projekti „Merehunt“ temaatikaga. Eeldatavasti on mõlemas linnustiku projektis (teine aruanne ei ole veel avalik) kasutatud sama meetoodikat ehk siis kumalgi juhul ei ole tegemist projektidega, mis oleks kuidagigi seotud projekti „Merehunt“ temaatikaga. Hindamismetoodika p 8 nõuab „...referentsprojektidest vähemalt kaks on otseselt lepingu esemeks oleva projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad ning eksperdi roll neis projektides on olnud märkimisväärne ja aitab igati kaasa lepingu esemeks oleva projekti tööde teostamisel“. Ehk siis kumbki linnustiku KMH alamprojekt sellele kriteeriumile ei vasta. Puudub igasugune seos projektiga „Merehunt“ ning Workboats Consulting OÜ ei oma märkimisväärset rolli nende projektide täitmisel, sest sellist firmat isegi ei mainita linnustiku alamprogrammi lõpparuandes.

4.4.2. Keskkonnamõjude hindamine ei ole mereseire. Vastavalt keskkonnaseaduse § 2 „Keskkonnaseire on keskkonnaseisundi ja seda mõjutavate tegurite järjepidev jälgimine, mis hõlmab keskkonnavaatlusi, vaatlusandmete kogumist, töötlemist ja säilitamist, vaatlustulemuste analüüsimist ning muutuste prognoosimist.“ KMH on ühekordne lühiajaline tegevus, mis ei ole järjepidev tegevus. Seega, ei saa KMH raames tehtud tööd kuidagi liigitada mereseire alla. KMH tegevused käivad ka hoopis teise seaduse alla, mis on „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus“.

Kolmel KMH-l ega Keskkonnaagentuurile tehtud lepingulisel tööil pole mingit seost mereseirega. Mõne rahvusvahelise eksperdi osalus katmaks kompetentsi puudumist tööde teostaja poolt ei tee nendest Eestisisestest lepingulistest töödest veel rahvusvahelisi projekte.

Selliseid asju nagu meresensorid pole üldse olemas. Merel (ja igal pool mujal) mõõdetakse mõõteriistadega, milles võib olla üks või rohkem sensorit ning lisaks ka palju muud (kontroller/arvuti, mälu, ekraan/monitor, tarkvara, jne). Õigekeelsussõnaraamatu järgi on sensor välistoimele reageeriv ja seda mõõtmiseks, infotötluseks või automaatseadme töölepanekuks muundav seadis. Sensorid ise ei mõõda midagi. Ehk siis hindamismetoodika eksperdi töökogemuse vastavust kirjeldama pidav hindamiskriteerium „...rahvusvahelise merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud projektid“ ise on

ebakorrekne ja segane (mitte üheselt mõistetav) ning võimaldab hindamiskomisjonil teha sisuliselt suvalisi otsuseid.

4.4.3. Hankija väidab, et: „Kolmanda isiku pakkumuse kohaselt on nende eksperdil olemas pakkumuses välja toodud projektides projektijuhtimise kogemus“. Riigihankega otsitakse riigipoolset nutipoid eksperti projekti „Merehunt“ juhtkomiteesse, mitte projektijuhti.

4.4.4. Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt

Keskkonnaameti, kui töö tellija, koduleht <https://keskkonnaamet.ee/uudised/keskkonnaamet-saab-tanu-pilootprojektile-uusi-teadmisi-videovalve-kasutamise-eelistest> ei maini kusagil, et tegemist võiks olla rahvusvahelise projektiga. Küll, aga kirjeldab täpselt mis on projekti sisu – see on CCTV (close-circuiti television ehk sisetelevisioon) seadmete paigaldus kalalaevadele, et jälgida inimeste tegevust laevadel (kas kalurid jälgivad tagasiheitekeeldu). Ehk siis mitte mingil moel ei seirata merd, vaid inimeste tegevust kalalaevadel. See projekt on ainuke neljast, mida kajastab ka Workboats Consulting OÜ koduleheküljel <https://wbcons.ee/news/supply-of-remote-electronic-monitoring-for-fishery-control/> Siin tuleb ka välja projekti „rahvusvahelises“ – kalameeste tegevust laeval kontrollitakse AnchorLab tarkvaraga.

4.4.5. Põhjauuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi

Hankija väidab, et Workboats Consulting OÜ tööks oli „koostöö koordineerimine“. Ehk siis taas puudub kogemus projekti sisuline osaga (mis nii kui nii ei haaku projekti „Merehunt“ nutipoid temaatikaga).

Utilitase koduleheküljel <https://saareliivituulepark.ee/keskkonnamojud/> ütleb, et KMH alamuuringu „Mõju merepõhja elupaikadele ja elustikule. Kunstsubstraadi koloniseerimise katse uuring“ teostajaks on TÜ Eesti Mereinstituut. Kunstsubstraadi katseid viis läbi Eesti mereinstituudi meresüsteemide osakond prof. J.K. juhtimisel ning elupaikade kaardistamist teostas instituudi merebioloogia osakond prof. G.M. juhtimisel. See projekt kajastub ka nii TÜ grandiveebis kui riiklikus teaduse infosüsteemis ETIS. Kumbki allikas ei maini ühtegi muud teostajat ei Eestist ega mujalt maailmast. Loomulikult ei ole see KMH projekt ETISes ega TÜ grandiveebis kirjas „rahvusvahelise“ projektina vaid Eesti eraettevõttele teostatud lepingulise tööna, kus Workboats Consulting OÜ osalust ei maini ei tellija ega teostajad.

4.4.6. Linnustiku uuringud meretuulepargi alla Saare-Liivi

Workboats Consulting OÜ-d ei ole Saare Wind Energy KMH linnustiku uuringu aruandes <https://swe.ee/wp-content/uploads/2023/08/Lisa-3.8-SWE-aruanne-v2.pdf> üldse osalisena mainitud. Isegi mitte koordinaatorina, rääkimata sisulisest osast. Utilitase kodulehel on küll näha, et Saare-Liivi KMH linnustiku alaprojekti täitjad olid Eesti Ornitoloogiaühing ning Workboats Consulting OÜ, aga kompetentsi arvestades oli nende panus tõenäoliselt (aruanne ei ole veel avalik) sama suur (olematu) kui analoogsas Saare Wind Energy KMH-s.

Vastavalt KMH linnustiku alamprojekti aruandes kirjeldatud metoodikale (lisa 1) kasutati visuaalseid vaatlusi, radareid ning lindude häälsüsteemide lindistamist. Seega kasutatud „sensoriteks“ olid inimeste silmad, radarikiirte vastuvõtu antenn (radar ise ei ole sensor, see koosneb paljudest osadest alates kiirguse allikast ja lõpetades kontrolleri, tarkvara ja palju muuga) ja mikrofoni. Lindude häälte salvestamise oskus ei anna eriti midagi juurde riigipoolsele eksperdile, kes peab tegutsema nutipoid projekti „Merehunt“ ekspertrühmas. Radarikiir suudab veepinda läbida maksimaalselt ühe millimeetri sügavusele. Nutipoid

projekt „Merehunt“ tugineb poide võrgustikule, mis mõõdavad veesamba füüsikalisi ja biogeokeemilisi omadusi veepinna all. Isegi kui eeldada, et Workboats Consulting OÜ-l oli mingigi seos nende kahe linnustiku projekti sisulise osaga (mida ei ole suudetud kuidagi tõestada), siis ei ole radarite kasutamisest mitte mingit kasu nutipoides projektis „Merehunt“, sest radarikiired vees ei levi. Seega, on ainukesed „sensorid“, mis olid kasutusel nendes kahes KMH linnustiku alamprojektis (mille kasutamise kogemust tähtsust Hankija pidevalt rõhutab) ning mida saab kasutada ka nutipoides projektis „Merehunt“, silmad.

4.4.7. Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare Wind Energy

Hankija rõhutab, et Workboats Consulting OÜ-l oli „... *keskkonnamõjude hindamise raames ... koordineerimine*“. Ehk siis mitte mingisugust sisulist tegevust Workboats Consulting OÜ selles KMH alamprojektis ei olnud. KMH-del ega ka laevadele valvekaamerate paigutamise projektile ei ole mitte mingeid muid kokkupuuteid projekti „Merehunt“ temaatikaga kui see, et tegevuspaigaks oli Läänemeri. Mingit kompetentsi, mida on vaja riigipoolse eksperdina projektis „Merehunt“ osalemiseks ükski välja toodud neljast projektist ei näita.

4.4.8. Mitte ükski neljast mainitud projektist ei ole kuidagi sisuliselt seotud projekti „Merehunt“ eesmärkidega ega toeta selle projekti täitmist. Veelgi enam, vähemalt kolme KMH projekti puhul on selge, et Workboats Consulting OÜ osa nendes ei olnud märkimisväärne (tellija ei olnud neid loetlenud teostajate hulgas, lõpparuandes ei ole Workboats Consulting OÜ mainitud töö teostajate hulgas isegi siis kui tellija näitab neid oma kodulehel teostajana, jne.).

Ainukene projekt, kus Workboats Consulting OÜ-l on sisuline osa on kalalaevade varustamine videokaameratega jälgimaks kalameeste tegevuse õiguspärasust.

Igasugune sisuline osa nendes projektides (peale kalalaevade videoseire projekti) Workboats Consulting OÜ-l puudus. Hankija poolt rõhutatud kvalifikatsioonil pole mingit praktilist rakendust nutipoides projekti „Merehunt“ riigipoolse eksperdina töötamiseks.

5. Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, ei nõustu vaidlustuses esitatud seisukohtadega. Hankija on seisukohal, et edukaks tunnistamise otsus on õiguspärane

5.1. Hankija seatud hindamismetoodika ja hindamiskriteeriumide kohaselt hinnati pakkumusi kolmes aspektis:

- 1) osutatava ekspertteenuse ühe töötunni maksumus – maksimaalselt 30 punkti;
- 2) eksperdi töökogemuse vastavus projekti eesmärkidega – maksimaalselt 50 punkti;
- 3) eksperdi töökorralduse kirjeldus – maksimaalselt 20 punkti.

Hindamismetoodika ei näe ette pakkumuste omavahelist võrdlemist.

Hankija hindas mõlemat pakkumust sisuliselt ning vastavalt hindamismetoodikas seatud hindamiskriteeriumitele ja nende kirjeldustele. Sisulisel hindamisel osutus hanke võitjaks Kolmas isik, kelle pakkumus sai maksimaalsed väärtuspunktid.

5.2. Hankija ei ole riigihanke alusdokumentides defineerinud mõistet *rahvusvaheline projekt*. Eesti keele seletava sõnaraamatu kohaselt võib olla projekt nii plaan, tehniliste dokumentide komplekt, mis sisaldab ehitatava, remonditava, rekonstrueeritava või restaureeritava objekti kirjelduse, joonised, põhjendavad arvestused ja vahel ka maketi või ka konkreetne terviklik

tööülesanne või muu ettevõtmine. Saare-Liivi meretuulepargi ning Saare Wind Energy tuuleparkide linnustiku uuringute projektid olid teostatud erinevatel aegadel, tellijateks oli eri ettevõtjad ning uuringud oli läbiviidud erinevates Eesti mereala kohtades (Liivi laht ja Saaremaa läänerannik). Samuti Saare Wind Energy tuulepargi linnustiku uuringu mahtu ning sisu vaadates saab Hankija hinnangul asuda seisukohale, et tegu oli rahvusvahelise projektiga.

Kui keskkonnamõjude hindamine viiakse läbi Eesti vetes ei tähenda see, et täidetud ei oleks rahvusvahelise projekti kriteerium. Hindamiskriteeriumeid seades eeldas Hankija rahvusvahelise kriteeriumi esinemist projektides, milleks võis olla sealhulgas ka näiteks koostöö välisriigi partneritega. Hankija arvates on Vaidlustaja tõlgendus rahvusvahelisest projektist piirav. Kuna projektidesse olid kaasatud rahvusvahelised eksperdid ja ettevõtjad mitmetest erinevatest riikidest, on projektide rahvusvahelisuse kriteerium täidetud. Rahvusvahelise projektina tuleb mõista ettevõtmist, mis hõlmab osalejaid või ressursse mitmest eri riigist. See võib sealhulgas tähendada, et projekt toimub mitmes riigis, on pärit erinevatest riikidest, tellija ja täitja on eri riikidest vms.

Lisaks on keskkonnamõjude hindamine tuuleparkide alal oma olemuselt merekeskkonna seire.

Hindamiskriteeriumides olid toodud, et 50 punkti omistatakse juhul kui ekspert on osalenud juhi või sisueksperdina merendusvaldkonna projektides, millest neli või rohkem on olnud rahvusvahelise merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud projektid. Kolmanda isiku pakkumuse kohaselt on nende eksperdil olemas pakkumuses välja toodud projektides projekti juhtimise kogemus. Hankija hinnangul vastab Kolmanda isiku pakkumuse eksperdi töökogemuse osas maksimaalse punktisumma kirjeldusele.

5.3. Eksperti osalemise kogemuse on Kolmas isik toonud välja eksperdi CV vormi punktis III. Vähemalt kahes projektidest on ekspert tegelenud mereala uuringutega, mille raames oli vajadus kasutada erinevaid seadmeid koos sensoritega ja meretehnikaga (linnustiku uuringu projektid Saare-Liivi ning Saare Wind Energy aladel, põhjauuringud). Tegelikult oli Kolmanda isiku kogemus meretehnika ja sensoritega välja toodud kõigi nelja projekti juures. Kolmanda isiku ülesanneteks nende projektide raames oli tööplaanide koostamine ja ressursside planeerimine, projekti meeskonna kokkupanek ja vastutusalade määratlemine, rahvusvahelise koostöö koordineerimine Eesti, Taani ja Saksa partnerite vahel, tööprotsesside jälgimine ja koordineerimine tagades projekti tähtajalise lõpetamise, välissuhtlus, partnerorganisatsioonidega läbirääkimiste pidamine ja projektiga seonduva kommunikatsiooni juhtimine, projekti tulemuste dokumenteerimine, aruannete koostamine ning nende esitlemine tellijale. Kolmanda isiku projektid on läbi viidud erinevates Läänemere mereoludes ja keskkonnatingimustes (Liivi laht ja Saaremaa läänerannik), mis annavad projektidele täiendavat väärtust. Hankija eeldab, et Kolmandal isikul on põhjalikud teadmised Läänemeres esinevatest tingimustest, sh jääoludest, mis on oluline hankelepingu täitmiseks. Need ülesanded on kooskõlas tehnilises kirjelduses olevate nõuetega eksperdile ning seega on Kolmanda isiku projektid ning tema roll nendes projekti „Merehunt” eesmäärke täitmist toetavad.

5.4. Projekti „Merehunt” tegevuste elluviimise käigus võib eksperdil eeldatavasti esineda koostööd välismaa ettevõtetega, samas kui projekti tellijaks on Eesti asutus ning projekt viiakse ellu Eestis.

Kolmanda isiku esitatud projektide juures on rahvusvaheliseks kriteeriumiks koostöö välismaa partneritega, samuti on Kolmas isik märkinud iga projekti juurde, et tegemist on rahvusvahelise projektiga. Pakkumusest nähtub, et kõikides projektides oli kaasatud partner välismaalt, mida on pakkuja avalikult maininud enda kodulehel ning sotsiaalmeedias. Kõik referentsprojektid seotud merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega.

5.5. Ei ole asjakohased Vaidlustaja väited, et Kolmanda isiku osalus projektides sisueksperdina on küsitav ning vastavalt avalikule infole puuduvad neil eksperdid ja kompetents ligilähedastes valdkondades. Ei ole asjakohased ka Vaidlustaja esitatud tabel 1 ning muud viited Kolmanda isiku eksperdi nõuetele mittevastavuse kohta. Hankija ei ole selliseid nõudeid riigihanke alusdokumentides seadnud. Selline Vaidlustaja hinnang ei lähtu Hankija seatud hindamiskriteeriumitest, vaid tegemist on Vaidlustaja subjektiivse arvamusega, millega ei saa arvestada. Hankija omistas mõlemale pakkumusele maksimaalsed väärtuspunktid kriteeriumi „Eksperdi töökogemuse vastavus projekti eesmärkidega“ all, sest mõlemad pakkumused vastasid täies ulatuses kriteeriumi tingimustele, millest tulenevalt võitis pakkumus, mille osutatava ekspertteenuse ühe töötunni maksumus oli madalaim.

5.6. Pakkumuste vastavusotsus tehti 17.06.2024. Samal päeval teavitati sellest ka pakkujaid. Vastavalt RHS § 189 lg 1 peab vaidlustus peab olema laekunud vaidlustuskomisjonile kümne päeva jooksul alates päevast, kui Vaidlustaja sai teada või pidi teada saada oma õiguste rikkumisest või huvide kahjustamisest. Seega oleks pidanud vaidlustus pakkumuste vastavaks tunnistamise otsuse peale olema laekunud hiljemalt 27.06.2024. Vaidlustaja esitas vaidlustuse 28.06.2024. Eeltoodust tulenevalt tuleb jätta tähelepanuta kõik Kolmanda isiku pakkumuse vastavust puudutavad etteheited, kuna vastavusotsuse vaidlustamise tähtaeg on möödunud ja Vaidlustaja ei ole seda otsust õigeaegselt vaidlustanud.

5.7. Hankija esitas täiendavad seisukohad.

5.7.1. Riigihanke alusdokumendid on koostatud Hankija vajadusi arvestades ning igati kooskõlas kehtiva õigusega. Riigihanke alusdokumente ei ole vaidlustatud ning need on praeguses menetlusetapis mööndusteta kehtivad nii Hankija kui pakkuja jaoks. Kuivõrd pakkumuste esitamise tähtaeg oli 24.05.2024, siis on möödunud riigihanke alusdokumentide vaidlustamise aeg. Seetõttu palume jätta tähelepanuta kõik riigihanke alusdokumentide kohta tehtud etteheited.

5.7.2. Eksperdi kogemuse all toodud projektid vastavad hindamismetoodikas nõutud rahvusvahelise projekti kriteeriumile. Lisaks tõendavad Kolmanda isiku projektide kogemuse vastavust hindamiskriteeriumitele Kolmanda isiku poolt 15.07.2024 vaidlustusmenetluses saadetud tellijate kinnituskirjad.

5.7.3. Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt (2022-2023), tellija Keskkonnaamet. Pakkumuse järgi oli projekti eesmärgiks kalalaevadele (3) kaamerate süsteemi paigaldamine ja algoritmidel tuginev videosalvestuse analüüsimine (sh asukoha- ja sensortundlik valideerimine), et hinnata ja tuvastada erinevaid protsesse ja toiminguid. Lisaks on ülesanneteks märgitud andmete reaajas edastamine merelt maale ning suuremahuliste andmete salvestamine ja töötlemine.

Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojektis oli Hankija hinnangul seos meretehnoloogiaga, sest ka andmete edastamine, salvestamine ja töötlemine kuulub

meretehnoloogia alla. Hankija on tehnilises kirjelduses välja toonud, et projekti tulemusena peab toimuma andmevahetus vajaliku tarkvaraga reaajas ning andmeedastusel ja andmevoogude töötlemisel on loodud eeldused mere digitaalse kaksiku loomiseks (tehnilise kirjelduse ptk 1). Seega kogemus andmete edastamisega, salvestamisega ja töötlemisega on otseselt projekti eesmärkide täitmist toetav. Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekti raames paigaldati spetsiaalne tarkvara AnchorLab koos ettenähtud muu tehnikaga. Hankija arvates on tegemist innovatiivse meretehnoloogiaga ning eesmärk, mille jaoks tarkvara kasutatakse, ei ole vaidluse kontekstis asjakohane.²

5.7.4. Põhjauuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi (2022), tellija Utilitas Wind OÜ.

Kolmanda isiku põhjauuringute projekti raames teostati põhjauuringud laeva ja erineva sensorika ning meretehnikaga. Tööd sisaldasid ka erinevaid meremärkide planeerimise, asjaajamist ametkondadega ja teostamise toiminguid (sh poide ettevalmistamine, paigaldamine, hooldamine, mereala planeerimine ja märgistamine jms). Tegemist oli merepõhja seirega, mille jaoks kasutati meretehnoloogiat, seega oli hõlmatud nii merekeskkonnaseirega kui ka meretehnoloogiaga seotud projektis osalemise nõue. Kõik Kolmanda isiku tööülesanded põhjauuringute raames on otseselt seotud ka projekti „Merehunt” tegevustega, sh on merepõhja seire tähtis ka nutipoiide asukoha läbimõõtmisel ja üldiselt nutipoiide arendamisel. Põhjauuringutest on Kolmas isik kirjutanud enda veebilehel.³

5.7.5. Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi (2022-2023), tellija Utilitas Wind OÜ.

Linnustiku uurimisel kasutati meretehnoloogiat ning tehti merekeskkonnaseiret, sest ka andmete edastamine, salvestamine ja töötlemine kuulub meretehnoloogia valdkonna alla. Linnuste seireks kasutati GPS-i, mida saab lugeda oluliseks kogemuseks sidelahendustega.⁴ Töö tellija Utilitas Wind OÜ veebilehel avaldatud andmetest on näha, et Saare-Liivi tuulepargi keskkonnamõju hindamise raames viisid linnustiku uuringud läbi Eesti Ornitoloogiaühing ja Workboats Consulting OÜ.⁵

5.7.6. Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare Wind Energy (2021-2022), tellija Saare Wind Energy OÜ.

Linnustiku uurimisel kasutati meretehnoloogiat ning tehti merekeskkonnaseiret, sest ka andmete edastamine, salvestamine ja töötlemine kuulub meretehnoloogia valdkonna alla. Saare Wind Energy meretuulepargi keskkonnamõju hindamise materjalid on avaldatud Kliimaministeeriumi kodulehel.⁶ Seal on näha, et Kliimaministeerium kui järelevalve kiitis Saare Wind Energy meretuulepargi keskkonnamõju hindamise (KMH) aruande heaks 10.06.2024 kirjaga nr 7-12/24/781-11. Avaldatud materjali kohaselt on KMH aruande lisaks 3.8 dokument pealkirjaga „Lisa 3.8. Saare Wind Energy tuulepargi linnustiku uuringud; Workboats Consulting OÜ & EOÜ 2023“.

5.7.7. Merel kasutatav tehnika ning tehnoloogia on merele spetsiifiline ning Kolmanda isiku projektide uuringud teostati merel. Sellest tulenevalt hindas Hankija, et Kolmanda isiku

² <https://keskkonnaamet.ee/uudised/keskkonnaamet-saab-tanu-pilootprojektile-uusi-teadmisi-videoalve-kasutamise-eelistest>.

³ <https://wbcons.ee/news/estonian-owf-development-continues>

⁴ <https://www.utilitas.ee/en/bird-surveys-for-the-utilitas-saare-liivi-offshore-wind-farm-recognized-by-ornithologists/>

⁵ <https://saareliivituulepark.ee/keskkonnamojud/>.

⁶ <https://kliimaministeerium.ee/saare-wind-energy-meretuulepargi-keskkonnamoju-hindamine>.

projektid olid seotud meresensorite, meretehnoloogia või merekeskkonnaseirega. Väljatoodud projektidel oli kahtlemata olemas seos nende kolme elemendiga.

Eksitav on Vaidlustaja väide, et mõistet meresensorid ei ole olemas. Sensor on seade, mis reageerib mingile välistoimele (nt temperatuurile, rõhule, kiirusele).⁷ Meresensorile viidatakse muuhulgas näiteks Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli veebilehtedel ja ajakirjanduses.⁸ Vaidlustajal oli pakkumuse esitamisele eelnevalt võimalus esitada täpsustavaid küsimusi riigihanke alusdokumentide, meresensoreid puudutava kohta. Kuna Vaidlustaja küsimusi ei esitanud siis saab järeldada, et pakkumuse esitamise ajal oli Vaidlustajale termini “meresensor” mõiste arusaadav. Hankija arvates on hindamiskriteerium selge ning ühemõtteline, mis avaldus ka Vaidlustaja hästi koostatud pakkumuses, mille sisu eest ta sai maksimumpunktid. Selliste väidete esitamine tagantjärei ei ole asjakohane.

5.7.8. Vaidlustaja annab subjektiivse hinnangu, et Kolmanda isiku roll kirjeldatud projektides ei olnud märkimisväärne.

Projekti „Merehunt” üheks oluliseks osaks on IT-süsteemide arendamine, andmete edastamine reaalajas, salvestamine ning ka töötlemine. Lisaks on oluline ka andmete valideerimine. Sellest tulenevalt on ka kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt otseselt projekti „Merehunt” eesmärke toetav.

Vaidlustaja on seisukohal, et keskkonnamõjude hindamist (KMH) ei saa käsitleda mereseirena, kuna KMH on ühekordne lühiajaline tegevus, mis ei ole järjepidev tegevus. Hankija leiab, et linnustiku uurimise projekti pikkusega 1 aasta ja 5 kuud (aprill 2021 kuni september 2022) ei saa pidada ühekordseks lühiajaliseks tegevuseks. Keskkonnaseire on vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §-le 3³ keskkonnamõju hindamise raames üheks osaks keskkonnaneetmetest. Lisaks käsitletakse linnustiku ja põhjauuringuid seirena Eesti mereala seire ja andmekogumise programmis.⁹

6. Kolmas isik, **Workboats Consulting OÜ**, palub jätta vaidlustus rahuldamata.

6.1. Üks dokument, mille pakkumusele lisasime, sisaldas eksperdi CV-d, milles olime kohustatud mh märkima ära ka eksperdi rolli ja ülesanded. Vaidlustaja ei ole selle dokumendi sisuga tutvunud, vaid baseerub oma vaidlustuses mittetäielikule informatsioonile ning teeb sellest lähtuvalt ka ennatlikud ja eksitavad järeldused.

6.1.1. Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt

Projekt viidi ellu Workboats Consulting OÜ (edaspidi WBC) ja Taani ettevõtte Anchor Lab koostöös. Projekti käigus paigaldas WBC koos Anchor Lab inseneridega laevadele väga spetsiifilised tehnilised lahendused (erinevad kaamerad, sensorid, arvutid, sideseadmed), millega teostati ja viidi ellu selle projekti eesmärke ja ülesandeid. Tegemist on väga spetsiifilise tehnilise lahendusega (riistvara on seotud tarkvaraga), mille omanik on Anchor

⁷ <https://sonaveeb.ee/search/unif/dlall/dsall/sensor/1>.

⁸ <https://imo.ut.ee/taristu/meresensorid/>; <https://taltech.ee/uudised/scc-vaigas-metstradei>; <https://ois2.taltech.ee/uusois/aine/ECK0410>; <https://www.postimees.ee/1290370/kuukulgur-meresensorid-voimsad-kontrollerid-tlus-tutvustati-uuenduslikke-estti-tooteid>.

⁹ <https://kliimaministeerium.ee/sites/default/files/documents/2021-06/Mereala%20seireprogramm%202021-2026.pdf>

Lab. Antud projekti IT ja serverite lahenduse eest vastutas Taanis asuv Anchor Lab (kogu info koguti Taanis asuvatesse serveritesse ja töödeldi seal), WBC vastutas muuhulgas kohapealse tehnilise toe, süsteemide modifitseerimise, sidelahenduste toimimise eest ja hilisema andmete ülekandmise eest Taani serverist Eesti (kliendi) serverisse. Lisaks täitis WBC töövõtjana projektijuhi rolli koordineerides kõigi seotud osapoolte vahelist koostööd ja vastutades projekti täideviimise ning raportite esitamise eest. Rahvusvahelise partneri ja koostööta ei oleks selle projekti elluviimine võimalik olnud.

6.1.2. Põhjauuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi

Projekt viidi ellu WBC, Saksa ettevõtte O.S Energ, Taani ettevõtte Foga ApS ja Saksa ettevõtte PKE koostöös. Mere põhjauuringute näol on tegemist spetsiifilise tööga, kus kasutatakse mitmeid erinevaid seiretööde tehnikaid, sealhulgas spetsiaalselt kohandatud laevu, allveevaatluse seadmeid, meretehnikat ja eriomaseid tarkvaralisi lahendusi. Tööde käigus koguti andmed PKE serverisse ja töödeldi selleks ettenähtud tarkvaraga. Lisaks täitis WBC töövõtjana projektijuhi rolli ja vastutas projekti elluviimisel kõigi osapoolte ekspertide kaasamise, logistika korraldamise ning lepingus nõutud andmete kontrolli ning raportite esitamise eest. Rahvusvaheliste partneriteta ja koostööta ei oleks selle projekti elluviimine võimalik olnud.

6.1.3. Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi

Projekt viidi ellu WBC, Saksa ettevõtte O.S Energy, Taani ettevõtte Foga ApS, Saksa ettevõtte Bioconsult SH ja Eesti Ornitoloogiaühingu koostöös. Linnustiku uuringu näol on tegemist väga spetsiifilise tööga, kus kasutatakse mitmeid erinevaid vaatlus ja seiretööde tehnikaid, sealhulgas spetsiaalselt kohandatud laevu, radareid ja vaatlusseadmeid. Seire käigus kogutud andmed koguti ja töödeldi Bioconsulti serveris ja tarkvaraga. Tööde läbiviimisel lähtuti Saksa standardist Stuk4. WBC täitis töövõtjana projektijuhi rolli, vastutades muuhulgas projekti elluviimisel kõigi osapoolte ekspertide kaasamise, logistika korraldamise ning lepingus nõutud andmete kontrolli ja raportite esitamise eest. Rahvusvaheliste partneriteta ja koostööta ei oleks selle projekti elluviimine võimalik olnud.

6.1.4. Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare Wind Energy

Projekt viidi ellu WBC, Saksa ettevõtte O.S Energy, Taani ettevõtte Foga ApS, Saksa ettevõtte Bioconsult SH ja Eesti Ornitoloogiaühingu koostöös. Linnustiku uuringu näol on tegemist väga spetsiifilise tööga, kus kasutatakse mitmeid erinevaid vaatlus ja seiretööde tehnikaid, sealhulgas spetsiaalselt kohandatud laevu, radareid ja vaatlusseadmeid. Seire käigus kogutud andmed koguti ja töödeldi Bioconsulti serveris ja tarkvaraga. Tööde läbiviimisel lähtuti Saksa standardist Stuk4. WBC täitis töövõtjana projektijuhi rolli, vastutades muuhulgas projekti elluviimisel kõigi osapoolte ekspertide kaasamise, logistika korraldamise ning lepingus nõutud andmete kontrolli ja raportite esitamise eest. Rahvusvaheliste partneriteta ja koostööta ei oleks selle projekti elluviimine võimalik olnud.

Kõigis ülalnimetatud projektides osales WBC (projekti)juhi rollis.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Vaidlustaja on vaidlustanud Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse.

Kõik Vaidlustaja esitatud põhjendused, mis seonduvad Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamisega, jätab vaidlustuskomisjon tähelepanuta, sest selles vaidlustusasjas on vaidlus

üksnes selles, kas Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus on kooskõlas RHS-iga. Hankija on õigesti viidanud, et Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse vaidlustamise tähtaeg oli juba 27.06.2024.

Õiguslikku tähendust selle vaidlustuse lahendamisel ei oma ka Vaidlustaja väited sellest, et see riigihange on korraldatud riigile kahjulikult.

8. Vaidlustaja on Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse vaidlustanud põhjendusel, et Kolmanda isiku pakkumus on hindamisel saanud valesti 50 punkti „Hindamismetoodika kirjelduse“ p-i 8 alusel.

„Hindamismetoodika kirjeldus“ p 8 „Eksperti töökogemuse vastavus projekti eesmärkidega“ (edaspidi Kriteerium) on sõnastatud järgmiselt:

Eksperti töökogemuse vastavus projekti eesmärkidega maksimaalselt 50 väärtuspunkti
50 punkti Ekspert on osalenud juhi või sisuekspertina merendusvaldkonna projektides, millest neli või rohkem on olnud rahvusvahelise merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud projektid. Pakkuja CV-s loetletud mereseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud referentsprojektidest vähemalt kaks on otseselt lepingu esemeks oleva projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad ning eksperti roll neis projektides on olnud märkimisväärne ja aitab igati kaasa lepingu esemeks oleva projekti tööde teostamisel. Eksperti rolli loetakse märkimisväärseks näiteks siis, kui ekspert on tegelenud varasemalt mereala uuringutega, mille raames oli vajadus kasutada erinevaid seadmeid koos sensoritega. Pakkuja on vastavat seost ning eksperti rolli oma pakkumuses arusaadavalt ning põhjalikult kirjeldanud.
30 punkti Ekspert on osalenud juhi või sisuekspertina merendusvaldkonna projektides, millest vähemalt kolm on olnud rahvusvahelise merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega projektis. Pakkuja CV-s loetletud mereseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud referentsprojektidest vähemalt üks on otseselt lepingu esemeks oleva projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetav ning eksperti roll selles projektis on olnud märkimisväärne ja aitab igati kaasa lepingu esemeks oleva projekti tööde teostamisel. Pakkuja on vastavat seost ning eksperti rolli oma pakkumuses arusaadavalt ning põhjalikult kirjeldanud.
10 punkti Ekspert on osalenud sisuekspertina merendusvaldkonna projektides, millest vähemalt kaks on olnud rahvusvahelise merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega projektid.

Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et Kriteerium ei näe ette, et pakkumuste hindamisel võrreldakse pakkumusi.

Kriteeriumi alusel 50 punkti saamiseks pidi pakkuja (ekspert):

- 1) olema osalenud juhi või sisuekspertina merendusvaldkonna (merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud) projektides;
- 2) osalenud vähemalt neljas rahvusvahelises merendusvaldkonna (merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud) projektis;
- 3) osalenud vähemalt kahes mereseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud

projektis, mis on otseselt projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad ning eksperdi roll neis projektides pidi olema olnud märkimisväärne (näiteks ekspert peab olema tegelenud varasemalt mereala uuringutega, mille raames oli vajadus kasutada erinevaid seadmeid koos sensoritega).

8.1. Hankija on Kriteeriumi alusel andnud Kolmanda isiku pakkumusele 50 punkti ja põhjendatud nende punktide andmist järgmiselt (edaspidi Põhjendused):

„Ekspert on osalenud juhina neljas rahvusvahelise merekeskkonnaseire ja meretehnoloogiaga seotud projektis (Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt, Põhjauuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi, Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi, Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare Wind Energy). CV-s loetletud mereseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud referentsprojektidest vähemalt kaks (Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt, Erinevate töö- ja patrull-laevade katsetamine, Põhjauuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi) on otseselt lepingu esemeks oleva projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad ning eksperdi roll neis projektides on olnud märkimisväärne ja aitab igati kaasa lepingu esemeks oleva projekti tööde teostamisel. Eksperdi roll ning referentsprojektide seos lepingu esemeks oleva projekti „Merehunt“ eesmärkide toetamisel on arusaadavalt ja põhjalikult kirjeldatud.“

Hankija on Kriteeriumi alusel Kolmanda isiku pakkumuse hindamisel lähtunud järgmistest projektidest:

- 1) kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt;
- 2) põhjauuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi;
- 3) linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi;
- 4) linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare Wind Energy.

Hankija on pidanud neid nelja projekti rahvusvahelisteks merekeskkonnaseire, meretehnoloogia või meresensoritega seotud projektideks, milledeks ekspert on osalenud juhina.

Põhjendustest tuleneb, et Hankija on pidanud kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekti, erinevate töö- ja patrull-laevade katsetamist ja põhjauuringuid meretuulepargi alal Saare-Liivi otseselt lepingu esemeks oleva projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavateks ning pidanud eksperdi rolli neis projektides märkimisväärseks ja kaasa aitavaks lepingu esemeks oleva projekti tööde teostamisel.

Seega on Hankija Kriteeriumi alusel Kolmanda isiku pakkumust hinnates lisaks neljale loetletud projektile lähtunud ka Kolmanda isiku CV-s nimetatud erinevate töö- ja patrull-laevade katsetamise projektist.

8.2. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et projekt on rahvusvaheline siis, kui projektis toimub koostöö välisriigi partneritega, kaasatud on välisriigi eksperdid/ettevõtjad. Hankija ei ole riigihanke alusdokumentides (Kriteeriumis) ette näinud spetsiifilisi nõudeid rahvusvahelisele projektile. Projekti rahvusvahelisus ei sõltu ka sellest, et tellija on olnud Eesti riigiasutus või ettevõtja.

Vaidlustaja on viidates keskkonnaseire seaduse §-le 2 (*Keskkonnaseire on keskkonnaseisundi ja seda mõjutavate tegurite järjepidev jälgimine, mis hõlmab keskkonnavaatlusi, vaatusandmete kogumist, töötlemist ja säilitamist, vaathustulemuste analüüsimist ning*

muutuste prognoosimist.) asunud seisukohale, et keskkonnamõjude hindamine (KMH) ei liigitu mereseire alla. Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu - isegi kui tegemist on lühiajalise tegevusega tuleb selleks, et saada teada projekti sisu ja eesmärki, hinnata projekti tegevusi.

8.3. Vaidlustaja leiab, et Kolmandal isikul ei ole vähemalt kahte esitatud projekti, mis on otseselt projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad ning kus eksperdi roll on olnud märkimisväärne.

Hanke üldandmetest lähtuvalt luuakse projekti „Merehunt“ raames nutipoid prototüübid ja toetav andmehaldusplatvormi prototüüp, eesmärgiga luua mere digitaalne kaksik. Lähtudes Kriteeriumi sõnastusest on vaidlustuskomisjon seisukohal, et *eksperdi roll neis projektides on olnud märkimisväärne* tähendab seda, et eksperdil peab olema varasem sisuline vastav kogemus. Seda seisukohta toetab Kriteeriumi sõnastus (*eksperdi rolli loetakse märkimisväärseks näiteks siis, kui ekspert on tegelema varasemalt mereala uuringutega, mille raames oli vajadus kasutada erinevaid seadmeid koos sensoritega*) ja ka „Tehnilise kirjelduse“ p 2: „*Hanke objekt on projekti „Nutipoid võrgustiku arendamise projekt „Merehunt“” jaoks eksperdi teenuse tellimine, kes toetaks projekti eesmärkide elluviimist tehnilise ekspertisiga ning valdkonnapõhiste teadmistega.*

Eksperdi ülesanded on:

- 1) projekti tehnilise nõustamise korraldamine projekti vältel;*
- 2) projektijuhi, projekti juhtrühma, töörühma ning ekspertrühma toetamine;*
- 3) projekti riskide juhtimine;*
- 4) projekti partnerite esitatud tehniliste dokumentide ülevaatamine ja projekti juht- ning töörühmadele (vajadusel ka ekspertrühmale) esitamine koos tehnilise ekspertarvamusega;*
- 5) juhtrühma, töörühma ja ekspertrühma koosolekutel ja avalikel aruteludel diskussiooni eestvedamine, enda töö tulemuste tutvustamine ning vajadusel otsustamiseks lisaettepanekute esitamine;*
- 6) merekatsetustel osalemine ja katsetamistulemuste valideerimine ning ekspertarvamuse koostamine;*
- 7) muude jooksvate, sh erakorraliste projektiga seotud tehniliste küsimuste lahendamine koostöös Kliimaministeeriumiga, Riigikantseleiga ja muude seotud asutustega.*

Tehnilisest kirjeldusest tuleneb, et ekspert pole sõlmitava hankelepingu täitmisel projektijuht, tema ülesanneteks on lisaks nõustamisele ka näiteks tehniliste dokumentide ülevaatamine ja tehnilise ekspertarvamuse koostamine, katsetamistulemuste valideerimine, jne.

Põhjendustes on üksnes korratud Kriteeriumi sõnastust. Kuna Põhjendustest ei tulene see, miks kolme Kolmanda isiku projekti puhul on Hankija hindamiskomisjon leidnud, et need on otseselt lepingu esemeks oleva projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad (milliste konkreetsete eesmärkide täitmist toetavad) ning miks eksperdi roll neis projektides on olnud märkimisväärne, pidi Hankija vastavad täpsemad põhjendused esitama vaidlustusmenetluses.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et hankijad võivad vaidlustusmenetluses vaidlustatud otsuse põhjendusi täpsustada, kuid oluline on see, et vaidlustuskomisjon peab olema veendunud, et need on ikka täpsustused ja hankija on neist otsuse tegemisel lähtunud.

Riigikohus on oma 11.12.2020 otsuse 3-20-1198 p-s 21 märkinud järgmist: „**21.** *Hindamiskriteeriume tuleb kohaldada objektiivselt ja ühetaoliselt kõigi pakkujate suhtes*

(Euroopa Kohtu otsus asjas nr C-19/00: SIAC Construction, p 44). RHS § 117 lg 1 teise lause järgi peab hankija otsus pakkumuse edukaks tunnistamise kohta olema põhjendatud. RHS § 47 lg 4 p 3 kohaselt tuleb teistele vastavaks tunnistatud pakkujatele esitada edukat pakkumust iseloomustavad andmed, mis andsid hankijale eelise tema pakkumusega võrreldes. Seejuures on piisav, kui pakkumuse edukaks tunnistamise korraldusest või selles viidatud dokumendist nähtuvad, millistele alustele hankija otsustused tuginevad (kolleegiumi otsus asjas nr [3-3-1-45-12](#), p 29). Väga üldsõnalised põhjendused võivad olla vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ja § 47 lg 4 p-ga 3, vaidluse korral saab aga hankija otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Mida üldisemad on hindamiskriteeriumid ja -metoodika, seda avaram on hankija hindamisruum ning seda põhjalikumad peavad läbipaistvuse tagamiseks olema hinnete põhjendused. Kui RHAD-s kehtestatud hindamismetoodika sisaldab täpseid hinnete kirjeldusi, võivad need tagada piisava läbipaistvuse ka ilma hinnete hilisema põhjendamiseta.“

Seega on Riigikohus pidanud võimalikuks, et hankija saab pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Pole alust asuda seisukohale, et hankija seda vaidlustusmenetluses teha ei saa.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kontrollides Kolmanda isiku pakkumuse hindamist Kriteeriumi alusel, tuleb vaidlustuskomisjonil arvestada lisaks Põhjendustele ka Hankija poolt vaidlustusmenetluses esitatud neid täiendavaid põhjendusi, millede puhul vaidlustuskomisjon leiab, et neist on Hankija otsust tehes ka lähtunud.

Alljärgnevalt võtab vaidlustuskomisjon seisukoha selles, kas Põhjendustes nimetatud Kolmanda isiku projektidest lähtuvalt sai Hankija Kriteeriumi alusel anda Kolmanda isiku pakkumusele 50 punkti.

8.4. Kalalaevade videoseiresüsteemi pilootprojekt

Kolmanda isiku pakkumuses esitatud eksperdi E. P. CV-s on mh järgmised andmed projekti kohta:

- 1) Projekti eesmärgiks oli kalalaevadele (3) kaamerate süsteemi paigaldamine ja algoritmidel tuginev videosalvestuse analüüsimine (sh asukoha- ja sensortundlik valideerimine), et hinnata ja tuvastada erinevaid protsesse ja toiminguid. Andmete reaalajas edastamine merelt maale. Suuremahuliste andmete salvestamine ja töötlemine. Rahvusvaheline projekt (Eesti-Taani);
- 2) Tellija: Keskkonnaamet;
- 3) Kestus: nov 2022- juuni 2023;
- 4) Roll: Projektijuht;
- 5) Ülesanded: Tööplaanide koostamine ja ressursside (sh rahaliste, tehniliste ja inimressursside) planeerimine; projekti meeskonna kokkupanek ja vastutusalaade määratlemine; rahvusvahelise koostöö koordineerimine Eesti ja Taani partnerite vahel; välissuhtlus, partnerorganisatsioonidega läbirääkimiste pidamine ja projektiga seonduva kommunikatsiooni juhtimine; andmeedastuse korraldamine merelt maale ja suuremahulise andmekogumi salvestamise ja töötlemise süsteemi haldus; projekti tulemuste dokumenteerimine, aruannete koostamine ning nende esitlemine tellijale.

Kolmas isik on vaidlustusmenetluses selgitanud, et:

- projekt viidi ellu Workboats Consulting OÜ ja Taani ettevõtte Anchor Lab koostöös;

- projekti käigus paigaldas Workboats Consulting OÜ koos Anchor Lab inseneridega laevadele väga spetsiifilised tehnilised lahendused (erinevad kaamerad, sensorid, arvutid, sideseadmed), millega teostati ja viidi ellu selle projekti eesmärgid ja ülesandeid. Tegemist on väga spetsiifilise tehnilise lahendusega (riistvara on seotud tarkvaraga), mille omanik on Anchor Lab. Antud projekti IT ja serverite lahenduse eest vastutas Taanis asuv Anchor Lab (kogu info koguti Taanis asuvatesse serveritesse ja töödeldi seal), Workboats Consulting OÜ vastutas muuhulgas kohapealse tehnilise toe, süsteemide modifitseerimise, sidelahenduste toimimise eest ja hilisema andmete ülekandmise eest Taani serverist Eesti (kliendi) serverisse;
- Workboats Consulting OÜ täitis töövõtjana projektijuhi rolli koordineerides kõigi seotud osapoolte vahelist koostööd ja vastutades projekti täideviimise ning raportite esitamise eest.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kalalaevadele kaamerate süsteemi paigaldamine ja algoritmidel tugineva videosalvestuse analüüsimine (sh asukoha- ja sensortundlik valideerimine) on merekeskkonnaseirega seotud projekt ning kuna kaasatud olid välisriigi ettevõtjad, siis on tegemist ka rahvusvahelise projektiga.

Hankija on lugenud selle projekti ka otseselt projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavaks ning eksperdi rolli selles märkimisväärseks. Hankija on põhjendanud seda seisukohta sellega, et projekti „Merehunt“ üheks oluliseks osaks on IT-süsteemide arendamine, andmete edastamine reaalsajas, salvestamine ning ka töötlemine, oluline on ka andmete valideerimine.

Valideerimine on eelkõige protsess, mille eesmärk on välja selgitada, kas meetoodika vastab eesmärgile. Vaidlustuskomisjon ei tuvastanud selles projektis Kolmanda isiku eksperdi ülesannetes seda tegevust.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Kolmanda isiku eksperdi tööülesanded selles projektis otseselt toetavad projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist, kuid mitte ühestki vaidlustusmenetluses esitatud dokumendist ei tulene see, et Kolmanda isiku ekspert on selles projektis tegelenud mereala uuringutega, mille raames oli vajadus kasutada erinevaid seadmeid koos sensoritega või mõne muu sarnase tegevusega, mida saab pidada antud kontekstis märkimisväärseks. Kuigi vastuses vaidlustusele on Kolmas isik viidanud sellele, et ta paigaldas koos Anchor Lab inseneridega laevadele väga spetsiifilised tehnilised lahendused, siis pakkumuses esitatud CV-st tulenes, et Kolmanda isiku eksperdi ülesanneteks on olnud seda projekti juhtida, mitte ise tegeleda mereala uuringutega. Andmete edastamine, salvestamine ja töötlemine (projektijuhtimine) ei ole mereala uuringu teostamine, Hankija pole selgitanud seda, mis teeb antud juhul projekti juhtimise märkimisväärseks, sarnaseks mereala uuringute teostamisega. Põhjendustes ega ka Hankija vaidlustusmenetluses esitatud seisukohtades pole välja toonud muid asjaolusid, millest lähtuvalt saaks selles projektis Kolmanda isiku eksperdi täidetud ülesandeid lugeda Kriteeriumi mõistes märkimisväärsed.

8.5. Põhjauuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi

Kolmanda isiku pakkumuses eksperdi E. P. CV-s on mh järgmised andmed projekti kohta:

- 1) Projekti eesmärk: teostada meretuulepargi alal põhjauuringud laeva ja erineva sensorika ning meretehnikaga. Tööd sisaldasid ka erinevaid meremärkide planeerimise, asjaajamise ametkondadega ja teostamise toiminguid (sh. poide

ettevalmistamine, paigaldamine, hooldamine, mereala planeerimine ja märgistamine jms) Rahvusvaheline projekt (Eesti-Taani-Saksa);

- 2) Tellija: Utilitas Wind OÜ;
- 3) Kestus: aug-sep 2022;
- 4) Roll: Projektijuht;
- 5) Ülesanded: Tööplaanide koostamine ja ressursside (sh rahaliste, tehniliste ja inimressursside) planeerimine; projekti meeskonna kokkupanek ja vastutusalade määratlemine; rahvusvahelise koostöö koordineerimine Eesti, Taani ja Saksa partnerite vahel; tööprotsesside jälgimine ja koordineerimine tagades projekti tähtajalise lõpetamise; välissuhtlus, partnerorganisatsioonidega läbirääkimiste pidamine ja projektiga seonduva kommunikatsiooni juhtimine; projekti tulemuste dokumenteerimine, aruannete koostamine ning nende esitlemine tellijale.

Kolmas isik on vaidlustusmenetluses selgitanud, et:

- projekt viidi ellu Workboats Consulting OÜ, Saksa ettevõtte O.S Energy, Taani ettevõtte Foga ApS ja Saksa ettevõtte PKE koostöös;
- mere põhjauuringute näol on tegemist spetsiifilise tööga, kus kasutatakse mitmeid erinevaid seiretööde tehnikaid, sealhulgas spetsiaalselt kohandatud laevu, allveevaatluse seadmeid, meretehnikat ja eriomaseid tarkvaralisi lahendusi. Tööde käigus koguti andmed PKE serverisse ja töödeldi selleks ettenähtud tarkvaraga;
- Workboats Consulting OÜ töövõtjana täitis projektijuhi rolli ja vastutas projekti elluviimisel kõigi osapoolte ekspertide kaasamise, logistika korraldamise ning lepingus nõutud andmete kontrolli ning raportite esitamise eest.

Projekti tellija juhatuse liige on 15.07.2024 kinnitanud, et:

- Workboats Consulting OÜ oli nende uuringute läbiviimise eest vastutav töövõtja poolne projektijuht;
- tööde läbiviimiseks pani Workboats Consulting OÜ kokku rahvusvahelise meeskonna Saksa, Taani ja Eesti teadlaste ning spetsialistidega, eesmärgiga tagada uuringute objektiivsus ning usaldusväärsus.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et meretuulepargi alal põhjauuringud laeva ja erineva sensorika ning meretehnikaga on merekeskkonnaseirega seotud projekt ning kuna kaasatud olid välisriigi ettevõtjad, siis on tegemist ka rahvusvahelise projektiga.

Hankija on lugenud selle projekti ka otseselt projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavaks ning eksperdi rolli selles märkimisväärseks. Hankija on põhjendanud seda seisukohta sellega, et kõik Kolmanda isiku tööülesanded põhjauuringute raames on otseselt seotud projekti „Merehunt“ tegevustega, sh on merepõhja seire tähtis ka nutipoida asukoha läbimõtlemlisel ja üldiselt nutipoida arendamisel.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Kolmanda isiku eksperdi tööülesanded selles projektis otseselt toetavad projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist, kuid (nagu ka eelneva projekti puhul) mitte ühestki vaidlustusmenetluses esitatud dokumendist ei tulene see, et Kolmanda isiku ekspert on selles projektis tegelenud mereala uuringutega, mille raames oli vajadus kasutada erinevaid seadmeid koos sensoritega või mõne muu sarnase tegevusega, mida on võimalik pidada märkimisväärseks. Kolmanda isiku eksperdi ülesanneteks on olnud seda projekti juhtida, mitte ise tegeleda mereala uuringutega. Projektijuhi roll ja vastutus projekti elluviimisel kõigi osapoolte ekspertide kaasamise, logistika korraldamise ning lepingus

nõutud andmete kontrolli ning raportite esitamise eest ei ole mereala uuringu teostamine. Põhjendustes ega ka Hankija vaidlustusmenetluses esitatud seisukohtades pole välja toonud muid asjaolusid, millest lähtuvalt saaks selles projektis Kolmanda isiku eksperdi täidetud ülesandeid lugeda märkimisväärseks, sarnaseks mereala uuringute teostamisega. Asjaolu, et projektis teostati merepõhja seiret, mille jaoks kasutati meretehnoloogiat, ei tähenda projekti juhtinud Kolmanda isiku eksperdi Kriteeriumile vastavat märkimisväärset rolli selles projektis.

8.6. Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare-Liivi

Kolmanda isiku pakkumuses eksperdi E. P. CV-s on mh järgmised andmed projekti kohta:

- 1) Projekti eesmärk: teostada meretuulepargi alal keskkonnamõtjude hindamise raames linnustiku uuringud laeva ja erineva sensorika ning meretehnikaga. Tööd sisaldasid ka erinevaid meremärkide planeerimise, asjaajamise ametkondadega ja teostamise toiminguid (sh poide ettevalmistamine, paigaldamine, hooldamine, mereala planeerimine ja märgistamine jms) Rahvusvaheline projekt (Eesti-Taani-Saksa);
- 2) Tellija: Utilitas Wind OÜ;
- 3) Kestus: aprill 2022- sept 2023
- 4) Roll: Projektijuht;
- 5) Ülesanded: Tööplaanide koostamine ja ressursside (sh rahaliste, tehniliste ja inimressursside) planeerimine; projekti meeskonna kokkupanek ja vastutusalaade määratlemine; rahvusvahelise koostöö koordineerimine Eesti, Taani ja Saksa partnerite vahel; tööprotsesside jälgimine ja koordineerimine tagades projekti tähtajalise lõpetamise; välissuhtlus, partnerorganisatsioonidega läbirääkimiste pidamine ja projektiga seonduva kommunikatsiooni juhtimine; projekti tulemuste dokumenteerimine, aruannete koostamine ning nende esitlemine tellijale

Kolmas isik on vaidlustusmenetluses selgitanud, et:

- projekt viidi ellu Workboats Consulting OÜ, Saksa ettevõtte O.S Energy (O.S. Energy), Taani ettevõtte Foga ApS (FOGA ApS), Saksa ettevõtte Bioconsult SH (BioConsult SH GmbH & Co. KG) ja Eesti Ornitoloogiaühingu koostöös;
- linnustiku uuringu näol on tegemist väga spetsiifilise tööga, kus kasutatakse mitmeid erinevaid vaatlus ja seiretööde tehnikaid, sealhulgas spetsiaalselt kohandatud laevu, radareid ja vaatlusseadmeid. Seire käigus kogutud andmed koguti ja töödeldi Bioconsulti serveris ja tarkvaraga. Tööde läbiviimisel lähtuti Saksa standardist Stuk4;
- Workboats Consulting OÜ täitis töövõtjana projektijuhi rolli, vastutades muuhulgas projekti elluviimisel kõigi osapoolte ekspertide kaasamise, logistika korraldamise ning lepingus nõutud andmete kontrolli ja raportite esitamise eest.

Projekti tellija juhatuse liige on 15.07.2024 kinnitanud, et:

- tegemist oli Saare-Liivi meretuulepargi kodulehel keskkonnamõtju uuringutes märgitud uuringuga „Mõju linnustikule”, mis sai tunnustuse ka ornitoloogide poolt oma põhjalikkuse eest - Utilitase Saare-Liivi meretuulepargi linnustiku uuringud pälvisid ornitoloogide tunnustuse – Saare-Liivi meretuulepark (saareliivituulepark.ee);
- Workboats Consulting OÜ oli uuringu läbiviimise eest vastutav töövõtja poolne projektijuht;
- tööde läbiviimiseks pani Workboats Consulting OÜ kokku rahvusvahelise meeskonna Saksa, Taani ja Eesti teadlaste ning spetsialistidega, eesmärgiga tagada uuringute

objektiivsus ning usaldusväarsus.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et meretuulepargi alal keskkonnamõtjude hindamise raames linnustiku uuringud laeva ja erineva sensorika ja meretehnikaga on merekeskkonnaseirega seotud projekt ning kuna kaasatud olid välisriigi ettevõtjad, siis on tegemist ka rahvusvahelise projektiga.

Põhjendustes pole seda projekti loetud otseselt projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavaks ning eksperdi rolli selles märkimisväärseks.

8.7. Linnustiku uuringud meretuulepargi alal Saare Wind Energy

Kolmanda isiku pakkumuses eksperdi E. P. CV-s on mh järgmised andmed projekti kohta:

- 1) Projekti eesmärk: teostada meretuulepargi alal keskkonnamõtjude hindamise raames linnustiku uuringud laeva ja erineva sensorika ning meretehnikaga. Tööd sisaldasid ka erinevaid meremärkide planeerimise, asjaajamise ametkondadega ja teostamise toiminguid (sh. poide ettevalmistamine, paigaldamine, hooldamine, mereala planeerimine ja märgistamine jms) Rahvusvaheline projekt (Eesti-Taani-Saksa);
- 2) Tellija: Saare Wind Energy OÜ;
- 3) Kestus: aprill 2021- sept 2022;
- 4) Projektijuht;
- 5) Ülesanded: Tööplaanide koostamine ja ressursside (sh rahaliste, tehniliste ja inimressursside) planeerimine; projekti meeskonna kokkupanek ja vastutusalade määratlemine; rahvusvahelise koostöö koordineerimine Eesti, Taani ja Saksa partnerite vahel; tööprotsesside jälgimine ja koordineerimine tagades projekti tähtajalise lõpetamise; välissuhtlus, partnerorganisatsioonidega läbirääkimiste pidamine ja projektiga seonduva kommunikatsiooni juhtimine; projekti tulemuste dokumenteerimine, aruannete koostamine ning nende esitlemine tellijale.

Kolmas isik on vaidlustusmenetluses selgitanud, et:

- projekt viidi ellu Workboats Consulting OÜ, Saksa ettevõtte O.S Energy, Taani ettevõtte Foga ApS, Saksa ettevõtte Bioconsult SH ja Eesti Ornitoloogiaühingu koostöös;
- linnustiku uuringu näol on tegemist väga spetsiifilise tööga, kus kasutatakse mitmeid erinevaid vaatlus ja seiretööde tehnikaid, sealhulgas spetsiaalselt kohandatud laevu, radareid ja vaatlusseadmeid. Seire käigus kogutud andmed koguti ja töödeldi Bioconsulti serveris ja tarkvaraga. Tööde läbiviimisel lähtuti Saksa standardist Stuk4;
- Workboats Consulting OÜ täitis töövõtjana projektijuhi rolli, vastutades muuhulgas projekti elluviimisel kõigi osapoolte ekspertide kaasamise, logistika korraldamise ning lepingus nõutud andmete kontrolli ja raportite esitamise eest.

Projekti tellija juhatuse liige on 15.07.2024 kinnitanud, et:

- Workboats Consulting OÜ kandis töövõtjana projektijuhi rolli linnustiku uuringute läbiviimisel Saare Wind Energy meretuulepargi alal, kandes vastutust ning viies läbi kõik vajalikud protseduurid saavutamaks usaldusväärsed uuringu tulemused (vastav märke on leitav ka Saare Wind Energy OÜ koduleheküljel);
- läbiviidud uuringud ning nende tulemused olid dokumenteeritud jälgides rangelt kõiki rahvusvahelisi nõudeid, sertifikaate ning praktikaid;
- uuringute läbiviimisel osales Workboats Consulting OÜ rahvusvahelise ekspertide

meeskonna loomisel (uuringutele oli kaasatud teadlasi ja spetsialiste Eestist, Taanist ning Saksamaalt, projekti rahvusvahelised partnerid oli Van Oord, BioConsult SH).

Vastuseks vaidlustuskomisjoni 11.07.2024 päringule kinnitas projekti tellija juhatuse liige 16.07.2024 järgmist:

- tegemist oli Saare Wind Energy OÜ poolt arendatava meretuulepargi hoonestusloa menetluse raames tehtud keskkonnamõju hindamise (KMH) koosseisus läbi viidud linnustiku uuringuga, mille edukal teostamisel oli Workboats Consulting OÜ-l väga oluline roll. KMH on metoodiline keskkonnakorralduslik nõ „tööriist”, mis on abiks parimate lahenduste leidmiseks ning abiks otsustusprotsessis (st. avaliku sektori poolsete otsuste tegemisel - Kliimaministeerium, TTJA, Vabariigi Valitsus). KMH raames teostatud linnustiku uuring sisaldas nii merekeskkonna seire komponenti (linnustiku seire) kui ka meretehnoloogia komponenti (linnustiku loenduse tulemuste analüüs ja nende alusel soovitud meretuulepargi tehnoloogia valikuteks). Linnustiku uuringul kasutati spetsiifilisi radareid, mida põhimõtteliselt võib nimetada ka sensoriteks. Tegemist oli rahvusvahelise merekeskkonnaseire, meretehnoloogia ja meresensoritega seotud projektiga. Projektis osalesid ka rahvusvahelised firmad ja eksperdid (O.S. Energy, BioConsult SH). Saare Wind Energy OÜ poolt arendatava meretuulepargi hoonestusloa menetluse raames tehtud KMH näol oli tegemist rahvusvahelise KMH-ga;
- Workboats Consulting OÜ oli KMH raames teostatud linnustiku uuringu läbiviimisel üheks kandvaks elemendiks nii projektijuhtimisel (kogu laevaga seonduv ja osalemine meeskonna loomisel) kui ka sisulise eksperdina (praktilise teostatavuse sisuline asjatundlikkus). KMH teostamine on Eestis litsentseeritud tegevus ja KMH juhteksperdiks oli R.K.. Arendaja (Saare Wind Energy OÜ) poolelt oli peamiseks esindajaks K.K.;
- linnustiku uuringul kasutati septsiifilisi radareid.
- Workboats Consulting OÜ oli KMH raames teostatud linnustiku uuringu läbiviimisel üheks kandvaks elemendiks nii projektijuhtimisel (kogu laevaga seonduv ja osalemine meeskonna loomisel) kui ka sisulise eksperdina (praktilise teostatavuse sisuline asjatundlikkus). Workboats Consulting OÜ osalemine kõnealuses linnustiku uuringus on märgitud ära ka Saare Wind Energy OÜ koduleheküljel. Rõhutame, et nii Saare Wind Energy OÜ kui ka projekti rahvusvahelised partnerid olid väga rahul Workboats Consulting OÜ poolt osutatud teenustega.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et meretuulepargi alal keskkonnamõjude hindamise raames linnustiku uuringud laeva ja erineva sensorika ning meretehnikaga on merekeskkonnaseirega seotud projekt ja kuna kaasatud olid välisriigi ettevõtjad, siis on tegemist ka rahvusvahelise projektiga.

Põhjendustes ei ole seda projekti loetud otseselt projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavaks ning eksperdi rolli selles märkimisväärseks. Projekti tellija juhatuse liige on oma 16.07.2024 kirjas küll selgitanud, et Workboats Consulting OÜ osales nii meeskonna loomisel kui ka sisulise eksperdina (praktilise teostatavuse sisuline asjatundlikkus), kuid pole teada milles konkreetselt see sisulise eksperdi tegevus seisnes. Samas pole Kolmas isik ise pakkumuses esitatud eksperdi CV-s nimetanud selle projekti puhul ühtegi tegevust, mida saaks pidada Kriteeriumi mõistes märkimisväärseks. Seega ei saa vaidlustuskomisjon asuda seisukohale, et Hankija hindamiskomisjon sai seda projekti pidada üheks kahest nõutud projektist.

8.8. Hankija on vaidlustusmenetluses selgitanud, et tegelikult oli Kolmanda isiku kogemus meretehnika ja sensoritega välja toodud kõigi nelja projekti juures. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Kolmanda isiku eksperdi ülesanded neis projektides (tööplaanide koostamine ja ressursside planeerimine, projekti meeskonna kokkupanek ja vastutusalaade määratlemine, rahvusvahelise koostöö koordineerimine Eesti, Taani ja Saksa partnerite vahel, tööprotsesside jälgimine ja koordineerimine tagades projekti tähtjalise lõpetamise, välissuhtlus, partnerorganisatsioonidega läbirääkimiste pidamine ja projektiga seonduva kommunikatsiooni juhtimine, projekti tulemuste dokumenteerimine, aruannete koostamine ning nende esitlemine tellijale) võivad küll olla projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad, kuid eksperdi rolli märkimisväärsus olukorras, kus Kriteeriumis ühe näitena on toodud tegelemine varasemalt mereala uuringutega, mille raames oli vajadus kasutada erinevaid seadmeid koos sensoritega, ei saa seisneda ainult projektijuhina kaasa aitamises projekti tööde teostamisele. Põhjendustest ei tulene see, miks on tegemist Kriteeriumi mõistes märkimisväärse tegevusega.

8.9. Põhjendustes on loetud Kolmanda isiku pakkumuses esitatud projekt „Erinevate töö- ja patrull-laevade katsetamine“ otseselt projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavaks ning eksperdi rolli selles märkimisväärseks.

Kolmanda isiku pakkumuses eksperdi E. P. CV-s on mh järgmised andmed projekti kohta:

- 1) Projekti eesmärk: viia läbi vastavalt katsetuste kavale ja laeva tüübile erinevaid uusehitiste (laevad) katsetusi nii maal kui merel (sh FAT, HAT, SAT). Teostatud on erinevate patrull-laevad, päästelaevade, mereväelaevade ja parvlaevade katsetused;
- 2) Tellija: Baltic Workboats AS;
- 3) Kestus: märts 2022-... . Koostöö kestab ja jooksvalt teostatakse valmivate laevade katsetusi;
- 4) Roll: Projektijuht;
- 5) Ülesanded: katsetuste ajakava, ulatuse ja meetodi väljaselgitamine FAT (Factory Acceptance Test), HAT (Harbour Acceptance Test), ja SAT (Sea Acceptance Test), vastavalt konkreetse laeva tüübile ja nõuetele; katseteks vajamineva meeskonna ja projekti töörühma koordineerimine ja juhtimine; merekatsetustel osalemine ja katsetamistulemuste valideerimine ning ekspertarvamuse koostamine, ettepanekute esitamine; tehniline nõustamine ning küsimuste lahendamine.

Kui lähtuda sellest, et Kriteeriumi järgi ei pea need vähemalt kaks projekti, mis on otseselt lepingu esemeks oleva projekti „Merehunt“ eesmärkide täitmist toetavad ning eksperdi roll neis projektides on olnud märkimisväärne, olema rahvusvahelised, siis selle projekti ülesannete järgi saab järeldada, et ekspert on tegelenud ise mereala- uuringutega, kuid ei selgu, kas kasutati erinevaid seadmeid koos sensoritega või võib selles projektis eksperdi osalemist pidada muul põhjusel märkimisväärseks. Seega ei saa vaidlustuskomisjon asuda seisukohale, et Hankija hindamiskomisjon sai seda projekti pidada üheks kahest nõutud projektist.

8.10. Eeltoodud alusel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija ei saanud lähtuvalt Kolmanda isiku pakkumusest anda Kriteeriumi alusel Kolmanda isiku pakkumusele 50 punkti ja sellest tulenevalt tunnistab vaidlustuskomisjon kehtetuks RHS § 117 lg-ga 1 vastuolus oleva Hankija otsuse tunnistada edukaks Kolmanda isiku pakkumus.

9. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse täieliku

rahuldamisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.
Hankijalt kuulub Vaidlustaja kasuks välja mõistmisele vaidlustuse esitamiseks tasutud riigilõiv 640 eurot.

Kõik muud kulud jäävad menetlusosaliste kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets